

Grossmannov festival leti v nebo

Zdenko Vrdlovec

Ljutomer – »Roger Corman je v 60. letih spremenil ameriški film, Hollywoodu je odkril novo, mladinsko publiko in njeno kontrakulturo... Ko sem bil študent filma, je bil Roger Corman zame vzor ne le neodvisnega in nizkoproročnega, marveč tudi drznega, provokativnega, subodnega in subverzivnega filma... Vse nas, mlade cineaste, je navdihnil z vero, da je mogoče narediti film mimo vseh ustaljenih modelov, standardov ter produkcijskih načinov ali njim navkljub.« S temi besedami je srbski cineast **Slobodan Šijan**, avtor kulturnih filmov *Kdo pa tam poje* in *Maratonci tečejo častni krog*, 82-letnemu Rogerju Cormanu podelil nagrado za življenjsko delo. Ta nagrada se imenuje stari hudi maček, in ko se je Roger Corman zanjo zahvalil, je vsem mladim in mlajšim filmarjem iz Avstrije, Finske, Hrvaške, Norveške, Slovenije, Srbije in Švedske, ki so sedeli v dvorani, položil na srce »stay vicious«, bodite še naprej nespodobni, in požel huronsko navdušenja.

»Kralj B-filma« v fokusu

Da, tako neznamen filmski festival, kot je Grossmannov festival v majhnem Ljutomeru, ki ga prireja nekaj mladih entuziastov na čelu s **Tomazem Horvatom**, je obiskal sam »kralj B-filma«, ki mu ameriška kinematografija dolguje avtorje, kot so **Coppola**, **Bogdanovich**, **Scorsese** in **Cameron**, ki so pri njem začeli svojo kariero. In če se je po njegovi zaslugi

nekoč spremenil ameriški film, se nekaj podobnega utegne pripetiti tudi majhnemu Grossmannovemu festivalu v majhnem Ljutomeru. Navsezadnje se je prav tu prvič srečal z »velikim mojstrom« njegov ameriški naslednik **Brian Yuzna**.

Nedvomno je bil tudi najboljši del letošnjega, doslej 4. Grossmannovega festivala retrospektiva Cormanovih filmov (seveda še zdaleč ne vseh – režiral jih je 50, produciral pa okoli 300), ki je pokazala tudi njegovo mojstrsko, izjemno duhovito in naravnost subverzivno adaptacijo Poejeve poeme *Krokar*. V okviru retrospektivnega programa so prikazali tudi starejša filma Briana Yuzne *Re-animator* (1986) in osupljivo *Združenje* (1989), ki s posebnimi učinki, presegajočimi najbolj grozljivo imaginacijo, materializira mladostnikov občutek, da je spodobna družba, v kateri živi, v resnici gnusna.

Od hudega do hrupnega mačka

V tekmovalnem programu je konkuriralo pet filmov, mednarodna žirija (predsedoval ji je Slobodan Šijan) pa je na sobotni sklepni slovesnosti posebno priznanje namenila švedskemu filmu *Ledeni vampirji* v režiji **Andersa Bankeja**, glavno nagrado hudi maček pa filmu v hrvaško-bosanski koprodukciji *Živi in mrtvi* v režiji **Kristijana Milića**. Film pripoveduje o dveh skupinah hrvaških vojakov, ki se v različnih časih, v dveh različnih vojnah znajdeti na istem kraju: v Bosni leta 1943 in leta 1993. S ponovitvijo dveh vojnihih situacij, ki za posamezne vojake pomenita isti

Roger Corman, kralj B-filma, gost v Ljutomeru

proces zadajanja in sprejemanja smrti, isto stanje soočenosti s smrtjo. Živi in mrtvi ne sugerirajo toliko kakšne ideološke ali politične primerjave med obema skupinama hrvaških vojakov, kot zlasti z elementom »skrivnostnega pokopališča« odpirajo brezno časa ali neko temno jedro, iz katerega izvirajo in se vanj vračajo vse vojne.

Nagrado za kratki film, imenovano Slakov hudi maček, je prejel slovenski *Poljub smrti* v režiji **Kristijana Vrtačnika**, nagrado za glasbeni dokumentarec, hrupni maček, pa *Dolgačji* v režiji **Igorja Zupeta**.

Srbski cineast Slobodan Šijan, avtor kulturnih filmov *Kdo pa tam poje* in *Maratonci tečejo častni krog*, tudi predsednik mednarodne žirije letošnjega Grossmannovega festivala

Film *Živi in mrtvi* si je priboril glavno nagrado hudi maček na Grossmannovem festivalu, gre pa za hrvaško-bosansko koprodukcijo v režiji Kristijana Milića.

fotografija Grossmannov festival

fotografija Grossmannov festival